

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра конституційного, адміністративного,
екологічного та трудового права**

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів
із навчальної дисципліни
«ІНВЕСТИЦІЙНЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Освітня програма/спеціалізація – «Право»

Статус дисципліни – вибіркова

Методичні вказівки до самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Інвестиційне право» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 8 с.

Розробник:

Батигіна Олена Михайлівна, доцент кафедри конституційного,
адміністративного, екологічного та трудового права,
кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри конституційного, адміністративного,
екологічного та трудового права (протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.)

Завідувач кафедри _____ В. М. Божко

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу в позааудиторний час. Мета самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інвестиційне право» – самостійне вивчення частини матеріалу навчальної програми, систематизація, закріплення, поглиблення та практичне застосування одержаних студентом теоретичних і прикладних знань про правовий статус суб'єктів інвестиційно-правових відносин, включаючи професійних учасників інвестиційного ринку, про режими здійснення інвестицій в Україні та за кордоном; практику застосування законодавства при здійсненні інвестиційної діяльності, а також розвиток навичок самостійної роботи студента навчального, науково-дослідницького та практичного характеру.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Інвестиційне право» може здійснюватися у формі:

1. наукової статті;
2. наукової доповіді;
3. тез наукової доповіді на конференції;
4. огляд судової практики;
5. есе за вузькоспеціальною проблематикою та його подальшою презентацією на практичному занятті;
6. анотації прочитаної додаткової літератури з курсу, у т.ч. іноземної;
7. термінологічного словника

Вибір студентом виду самостійної роботи узгоджується на початку навчального семестру з викладачем, який здійснює організацію, контроль та оцінку якості її виконання.

Виконана в паперовому вигляді самостійна робота подається на кафедру для оцінювання не пізніше ніж за два тижні до заліку. Можливий захист роботи – коротка усна її презентація на практичному занятті. Максимальна оцінка – 8 балів.

Оформлення роботи має бути наступним:

- а) перша сторінка є титульною, не нумерується і не входить у загальну кількість сторінок;
- б) текст друкується з одного боку стандартного аркуша через 1,5 інтервали з полями не менше 3 см зліва, 1,5 см справа, 2 см зверху і знизу;
- в) посилання на авторів робіт, що цитуються, указуються в тексті у квадратних дужках, наприклад [1, с. 3], де перша цифра означає порядковий номер джерела зі списку використаної літератури, друга – сторінку;
- г) список літератури, яка вивчається й цитується, складається в алфавітному порядку;
- д) на останній сторінці списку літератури автор ставить дату і свій підпис;
- е) робота має бути написана грамотно, літературною мовою та ретельно вчитаною.

Будь-яка з позитивно оцінених робіт може бути використана в подальшому під час опрацювання лекційного матеріалу, підготовки до практичних занять чи складання іспиту.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ ДО ОКРЕМИХ ВИДІВ САМОСТІЙНИХ РОБІТ

Анотування прочитаної додаткової літератури

Анотування прочитаної додаткової літератури є видом самостійної роботи студента, яка потребує ознайомлення з текстом додаткової літератури з інвестиційного права, його ретельного та ґрунтового аналізу. Складання анотації – це процес аналітичного опрацювання інформації, метою якого є підготовка узагальненої характеристики літературного джерела, що розкриває його логічну структуру та зміст. Анотація є стислою характеристикою змісту монографії, наукової статті, інших матеріалів з формуванням власних узагальнень та висновків щодо предмета дослідження анотованого джерела.

Анотування додаткової літератури має здійснюватися за обраною студентом темою, перелік яких надається кафедрою. Студент самостійно добирає літературні джерела у кількості, як правило, не менше п'яти наукових статей або однієї наукової монографії. Матеріал для анотування має бути погоджений з викладачем.

Даний вид самостійної роботи оформлюється письмово і містить наступні елементи: титульний лист, план, вступ, основну частину, висновок, список використаних джерел.

У вступі має міститися обґрунтування обраної студентом теми анотування. Основна частина включає анотації прочитаної студентом літератури, що складаються з двох частин: бібліографічного опису і власне тексту. Анотація повинна надавати узагальнене уявлення про зміст опрацьованих джерел. У висновках слід зазначити практичне та науково-теоретичне значення анотованих джерел, а також власну думку щодо тих проблем інвестиційного права, яким присвячені опрацьовані літературні джерела. Список використаних джерел повинен містити як анотовані джерела, так і ті джерела, які використовувалися студентом для обґрунтування своєї позиції. Загальний обсяг роботи становить до 17 сторінок.

Список тем для анотування та додаткової літератури

1. Місце інвестиційного права в системі права України.
2. Основні напрямки модернізації інвестиційного законодавства.
3. Інвестиційні відносини та інвестиційна діяльність: проблеми правового забезпечення.
4. Інвестор як центральний суб'єкт інвестиційних відносин.
5. Державна інвестиційна політика України: актуальні питання.
6. Проблеми регіонального правового регулювання інвестиційних відносин: співвідношення з іншими рівнями нормативного забезпечення.
7. Правовий статус професійних учасників інвестиційного ринку.
8. Правова характеристика інститутів спільного інвестування.
9. Спільна діяльність та управління майном як господарсько-договірні форми провадження інвестиційної діяльності.
10. Правовий режим інвестування в стратегічні підприємства, державний і комунальний сектори економіки.
11. Проблеми корпоративних конфліктів, що виникають з приводу здійснення інвестиційної діяльності.
12. Правове регулювання посередництва в інвестиційній сфері.
13. Правові проблеми належного виконання інвестиційних договорів.

14. Банківські операції як інвестиційні зобов'язання.
15. Правовий статус учасників інвестиційних відносин на фондовому ринку.
16. Цінні папери в механізмі правового регулювання інвестиційних відносин.
17. Концесійні угоди як правова форма інвестування.
18. Особливості інвестування в надрокористування.
19. Правове регулювання інвестиційної діяльності у сфері житлового будівництва.
20. Система правових засобів стимулювання інноваційного інвестування.
21. Договір комерційної концесії як форма інвестування у сфері малого та середнього підприємництва.
22. Приватизаційне інвестування: проблема гармонізації публічних і приватних інтересів.
23. Проблеми і перспективи функціонування спеціальних (вільних) економічних зон в Україні.
24. Міжнародно-правові основи іноземного інвестування.
25. Підходи держави до правового регулювання іноземних інвестицій.
26. Іноземні інвестори як суб'єкти права власності в Україні.
27. Державне регулювання та обмеження інвестування майнових цінностей за кордон.
28. Проблеми визначення оптимальних способів захисту прав інвесторів.
29. Ефективність вітчизняної системи гарантування інвестицій.
30. Особливості страхування інвестиційної діяльності.

Складання термінологічного словника

Складання термінологічного словника є видом самостійної роботи студента, що включає збір та систематизацію визначень термінів інвестиційного права за обраною студентом темою. У словнику зазначаються доктринальні та нормативні визначення термінології інвестиційного права з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела. Мають бути наведені приклади застосування термінології та розкрито зміст понять, що позначаються відповідними термінами. Особливу увагу слід приділити проблемі узгодженості термінології, що міститься в різних законодавчих актах, а також інтерпретації тих чи інших понять інвестиційного права в судових рішеннях.

Структурно даний вид самостійної роботи включає вступ, виклад основного матеріалу, висновки та список використаних джерел. У вступі має бути наведена загальна характеристика інвестиційно-правової термінології за обраною студентом темою. Основний матеріал викладається у вигляді словникових статей. Обов'язковими є посилання на джерела, що містять вказані у словниковій статті визначення. Висновки становлять узагальнений результат аналізу термінології з обраної Інвестиційно-правової теми з точки зору її розробленості, нормативно-правової визначеності та узгодженості. У списку джерел слід вказати всі використані при складанні словника джерела нормативно-правового, правозастосовного, інтерпретаційного, теоретичного характеру.

Список рекомендованих для складання термінологічного словника тем та ключові поняття

1. Інвестиційне право як наука і навчальна дисципліна.

- 1) наука інвестиційного права; 2) предмет науки інвестиційного права; 3) методологія науки інвестиційного права; 4) джерела науки інвестиційного права; 5) функції науки інвестиційного права; 6) система науки інвестиційного права; 7)

навчальна дисципліна “Інвестиційне право”; 8) система навчальної дисципліни “Інвестиційне право”; 9) джерела навчальної дисципліни “Інвестиційне право”; 10) завдання навчальної дисципліни “Інвестиційне право”.

2. Інвестиційно-правові відносини.

1) інвестиційно-правові відносини; 2) зміст інвестиційно-правових відносин; 3) суб'єкти інвестиційно-правових відносин; 4) об'єкти інвестиційно-правових відносин; 5) юридичний зміст інвестиційно-правових відносин; 6) права та обов'язки суб'єктів інвестиційних відносин; 7) фактичний зміст інвестиційно-правових відносин; 8) класифікація Інвестиційно-правових відносин; 9) поняття інвестиції як об'єкта інвестиційних відносин; 10) інвестор як центральний суб'єкт інвестиційних відносин.

3. Інвестиційно-правові норми і інвестиційно-правові інститути.

1) інвестиційно-правова норма; 2) структура інвестиційно-правової норми; 3) класифікація інвестиційно-правових норм; 4) інвестиційно-правовий інститут; 5) інвестиційно-правовий інститут державного регулювання інвестиційної діяльності; 6) інвестиційно-правовий інститут спільного інвестування; 7) інвестиційно-правовий інститут корпоративного інвестування; 8) інвестиційно-правовий інститут інноваційного інвестування; 9) інвестиційно-правовий інститут іноземного інвестування; 10) інвестиційно-правовий інститут інвестиційної діяльності на ринку фінансових послуг.

4. Правова природа інвестування інноваційної діяльності

1) Основні напрямки державної політики в сфері інноваційної діяльності; 2) Нормативно-правове регулювання інноваційного інвестування; 3) Основні принципи державної інноваційної політики України; 4) Поняття інновацій; 5) Система правових засобів стимулювання інноваційного інвестування; 6) Ознаки інноваційного інвестування; 7) Інноваційна інфраструктура: поняття, ознаки та види; 8) Інноваційний проект як особлива форма інвестиційної діяльності; 9) Договори, що опосередковують інноваційне інвестування. 10) Договір комерційної концесії.

5. Правові особливості інших спеціальних режимів інвестування

1) Спеціальні режими інвестування; 2) Публічні закупівлі: порядок організації та проведення; 3) Проблеми захисту інтересів учасників конкурсних процедур; 4) Поняття приватизаційного інвестування; 5) Ознаки приватизаційного інвестування; 6) Правовий режим операцій з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах. 7) Правові особливості інвестування в земельні ресурси; 8) Пенсійні фонди в системі інвестиційних відносин 9) Спеціальні режими інвестування залежно від часу та території; 10) Спеціальні режими інвестування залежно від специфіки об'єкта чи галузі народного господарства.

6. Правовий статус спеціальних (вільних) економічних зон

1) Законодавство про спеціальні економічні зони; 2) Стратегії створення і розвитку спеціальних економічних зон в Україні; 3) переваги створення і розвитку спеціальних економічних зон в Україні; 4) недоліки створення і розвитку спеціальних економічних зон в Україні; 5) Поняття та види спеціальних економічних зон; 6) Мета створення спеціальних економічних зон; 7) Порядок створення і діяльності спеціальних економічних зон; 8) Статус і територія спеціальної економічної зони; 9) Суб'єктний склад інвестиційних відносин в спеціальних економічних зонах; 10) Система органів управління спеціальних економічних зон.

7. Правова політика України у сфері інвестування.

1) правова політика; 2) регіональна політика; 3) муніципальна політика; 4) цілі правової політики у сфері інвестування; 5) принципи правової політики у сфері інвестування; 6) пріоритети правової політики у сфері інвестування; 7) завдання правової політики у сфері інвестування; 8) доктринальний напрям правової політики інвестування; 9) правотворчий напрям правової політики у інвестування; 10) правозастосовчий напрям правової політики у сфері інвестування.

8. Інвестор як головний суб'єкт інвестиційно-правових відносин.

1) типи інвесторів; 2) держава як інвестор; 3) інституційні інвестори; 4) корпоративні інвестори; 5) приватні інвестори; 6) інвестори в цінні папери; 7) іноземні інвестори; 8) інвестиційні фонди; 9) стратегічний інвестор; 10) вітчизняний інвестор.

9. Іноземне інвестування в Україні

1) система правового регулювання відносин з іноземного інвестування; 2) міжнародно-правові основи іноземного інвестування; 3) міждержавні договори як джерело іноземних інвестицій; 4) правові режими іноземного інвестування. 5) державна політика в сфері іноземних інвестицій. 6) форми іноземних інвестицій; 7) класифікація об'єктів іноземного інвестування; 8) підприємства з іноземними інвестиціями; 9) іноземні підприємства; 9) державна підтримка іноземних інвестицій в Україні; 10) оцінка іноземних інвестицій.

10. Захист прав суб'єктів інвестиційної діяльності

1) охорона суб'єктів інвестиційної діяльності; 2) захист суб'єктів інвестиційної діяльності; 3) форми захисту суб'єктів інвестиційної діяльності; 4) способи захисту суб'єктів інвестиційної діяльності; 5) правовий режим захисту іноземних інвестицій; 6) міжнародний захист іноземних інвестицій; 7) страхування в інвестиційному процесі; 8) поняття інвестиційного спору; 9) види інвестиційних спорів; 10) державні гарантії здійснення інвестицій.

11. Правові форми спільного інвестування

1) поняття спільного інвестування; 2) види спільного інвестування; 3) форми спільного інвестування; 4) правове забезпечення спільного інвестування; 5) інститути спільного інвестування: поняття; 6) організаційні форми спільного інвестування; 7) інститути спільного інвестування; 8) корпоративний інвестиційний фонд; 8) пайовий інвестиційний фонд; 9) компанія з управління активами; 10) договір про спільну інвестиційну діяльність.

Написання есе та його презентація на практичному занятті

Есе – Самостійна робота студента, присвячена одному вузькоспеціальному проблемному питанню інвестиційного права, що відзначається вільним, виразно індивідуалізованим аналізом проблеми, оригінальністю суджень та вишуканістю форми. Як вид самостійної роботи есе передбачає творчий аналіз проблеми, вміння професійно сформулювати гіпотезу та довести спроможність чи неспроможність її практичного існування, здатність до оригінального, самостійного, аргументованого наукового дослідження.

Особливість есе – стислість, лаконічність викладу матеріалу за запропонованою темою. В есе має міститися виключно авторська позиція, яка ґрунтується на глибокому вивченні та аналізі науково-теоретичного і нормативного матеріалу за Інвестиційно-правовою проблематикою.

Есе оформляється у вигляді письмової роботи в обсязі 6-7 сторінок, складається з викладу основного матеріалу та списку джерел. На початку викладу основного матеріалу студент має обґрунтувати вибір теми есе з точки зору її актуальності та важливості, а наприкінці роботи сформулювати власний висновок на підставі проведеного аналізу Інвестиційно-правової проблеми. У списку джерел мають бути вказані нормативно-правові, навчально-методичні та науково-теоретичні джерела, вивчення та аналіз яких слугували підґрунтям для написання роботи. Посилання у викладі основного матеріалу на використані джерела не є обов'язковими, а надаються за необхідністю, у разі використання таких джерел для обґрунтування студентом своєї авторської позиції.

Список тем, рекомендованих для написання есе

1. Поняття науки інвестиційного права України.
2. Особливості джерел інвестиційного права України.
3. Сучасний етап історичного розвитку науки інвестиційного права України.
4. Методологічні основи науки інвестиційного права України.
5. Зв'язок науки інвестиційного права з галузями права та іншими науками.
6. Функції науки інвестиційного права на сучасному етапі.
7. Значення навчальної дисципліни «Інвестиційне право» для підготовки юристів.
8. Роль Конвенції ООН «Про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами» від 18.05.1965 р. для регулювання інвестиційних відносин.
9. Роль міжнародно-правових норм для регулювання інвестиційних відносин.
10. Співвідношення інвестиційного та господарського права.
11. Генеза розвитку інвестиційних відносин в Україні.
12. Основні інвестиційні права.
13. Роль БАГІ для захисту інвестицій.
14. Страхування інвестиційних ризиків: проблемні аспекти.
15. Інвестування в аграрну сферу.
16. Правові аспекти реформування інвестиційної сфери України.
17. Роль Міжнародного центру по врегулюванню інвестиційних спорів у становленні та розвитку інституту іноземного інвестування.
18. Проблеми співвідношення прав вітчизняних та іноземних інвесторів.
19. Правова природа спільного інвестування.
20. Удосконалення форм захисту інвестицій.
21. Проблеми дієвості державних гарантій інвестицій.
22. Роль іноземного інвестора в інвестиційному процесі України.
23. Проблеми удосконалення способів захисту інвесторів на міжнародному рівні.
24. Відповідальність органів та посадових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування перед інвесторами.
25. Інвестиційне право ЄС.
26. Чинники підвищення ефективності правового регулювання інвестиційної сфери.
27. Взаємовідносини інвесторів з органами місцевого самоврядування.
28. Місцеві податки і збори як елемент впливу на інвестиційний клімат.
29. Судовий захист прав інвесторів.
30. Охорона прав, свобод і законних інтересів інвесторів на міжнародному рівні.